

Sygn. akt III AUa 1166/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 lutego 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Ewa Cyran
Sędziowie:	SSA Iwona Niewiadowska-Patzer del. SSO Wiesława Stachowiak (spr.)
Protokolant:	inspektor ds. biurowości Beata Tonak

po rozpoznaniu w dniu 27 lutego 2013 r. w Poznaniu

sprawy z wniosku **E. C.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P.**

o emeryturę

na skutek apelacji E. C.

od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Poznaniu

z dnia 30 lipca 2012 r. sygn. akt VIII U 4179/11

zmienia punkt 1 zaskarżonego wyroku oraz poprzedzając go decyzję i zobowiązuje pozwanego do wypłaty wstrzymanej emerytury za okres od 1 października 2011 r.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 7.10.2011 r. znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P. na podstawie przepisów ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych zgodnie z art.28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych ustaw z urzędu wstrzymał E. C. wypłatę emerytury od dnia 01.10.2011r.

Od powyższej decyzji odwołała się E. C. wnosząc o cofnięcie decyzji o zawieszeniu emerytury. Odwołująca podniosła, że zmiana przepisów narusza podstawowe zasady demokratycznego państwa prawa.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy podtrzymał swoje dotychczasowe stanowisko i wniósł o oddalenie odwołania.

Wyrokiem z dnia 30 lipca 2012r. Sąd Okręgowy w Poznaniu oddalił odwołanie i nie obciążył odwołującej kosztami zastępstwa procesowego organu i rentowego.

Podstawą wyroku był następujący stan faktyczny i wywód prawny :

Sąd ustalił, iż odwołująca urodziła się (...) Od 23.07.1977 r. jest zatrudniona w Banku (...) są w P..

Dnia 30.03.2009r. odwołująca złożyła wniosek o przyznanie prawa do emerytury. Decyzją z dnia 21.04.2009r. ZUS I Oddział w P. przyznał E. C. prawo do emerytury od dnia 01.03.2009r., tj. od miesiąca w którym zgłoszono wniosek. Zaskarżoną decyzją z dnia 07.10.2011 r. ZUS I Oddział w P. z urzędu wstrzymał odwołującej wypłatę emerytury od dnia 1.10.2011 r.

Sąd pierwszej instancji wyjaśnił, iż istotą sporu było ustalenie czy pozwany organ rentowy słusznie wstrzymał odwołującej wypłatę emerytury, począwszy od dnia 1.10.2011 r. z uwagi na kontynuowanie przez nią zatrudnienia. Sąd zaznaczył, iż okoliczności faktyczne nie były kwestionowane przez strony, a w szczególności nie była sporna kwestia pozostawania przez odwołującą w zatrudnieniu w dacie składania wniosku o emeryturę jak i w dacie przyznania świadczenia. Sąd zaznaczył przy tym, iż odwołująca do chwili obecnej kontynuuje zatrudnienie.

Sąd Okręgowy wskazał, iż zgodnie z treścią przepisu art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych prawo do emerytury ulega zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego. Sąd wskazał, iż przepis art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wszedł w życie z dniem 1 stycznia 2011r., zgodnie z art.6 pkt.2 ustawy z dnia 16 grudnia 2010r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw. Sąd wskazał, iż natomiast w odniesieniu do emerytur przyznanych przed dniem wejścia w życie ustawy przepis art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych stosuje się od dnia 1 października 2011 roku (art.28 ustawy o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw). Z powyższego wynika, że osoby, które nabyły prawo do emerytury przed dniem 1 stycznia 2011 r. i pracowały bez rozwiązania stosunku pracy miały możliwość kontynuowania zatrudnienia i jednoczesnego pobierania emerytury do końca września 2011r. Sąd podał, iż w odniesieniu do tych osób przepis art.103a ustawy o emeryturach i rentach z FUS ma zastosowanie od dnia 1 października 2011 r. po rozwiązaniu stosunku pracy możliwe jest ponowne podjęcie zatrudnienia u tego samego bądź innego pracodawcy.

Wskazując na powyższe przepisy Sąd pierwszej instancji stwierdził, iż pozwany organ rentowy zasadnie zawiesił prawo do emerytury i wydał zaskarżoną decyzję. Sąd podał, iż skoro niekwestionowane było, że odwołująca uzyskała prawo do emerytury przed dniem 1 stycznia 2011 r. i przed dniem nabycia tego prawa nie rozwiązała stosunku pracy wstrzymanie wypłaty tego świadczenia było prawidłowe.

Sąd odnosząc się do zarzutu odwołującej podnoszonego, iż zmiana przepisów narusza podstawowe zasady sprawiedliwości i współżycia społecznego wskazał, iż kwestionowane przez odwołującą przepis art.103 ust. 2a ww. ustawy jest zgodny z Konstytucją, co wynika z wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 7 lutego 2006r., SK 45/04 (OTK ZU-A 2006 nr 2, poz. 15), który Trybunał uznał, że przepis ten jest zgodny z art. 2, art.31 ust.3, art.32 i art.67 ust. 1 Konstytucji oraz, że nie jest niezgodny z art.30, art.65 ust. 1, art. 70 ust.5 art. 73 Konstytucji.

Sąd Okręgowy uznał, iż zarzuty kierowane pod adresem zaskarżonej decyzji nie zasługują na uwzględnienie. Wprowadzona przez ustawodawcę mocą przepisu art. 103 a ustawy o emeryturach i rentach z FUS instytucja zawieszenia prawa do emerytury nie narusza zasady ochrony praw nabytych. Odwołująca nie została pozbawiona prawa do emerytury a jedynie wypłata tego świadczenia została powiązana z koniecznością rozwiązania stosunku pracy. W ocenie Sądu Okręgowego zaskarżona decyzja organu rentowego jest prawidłowa, a złożone w sprawie odwołanie zasługuje na oddalenie.

Apelację od wyroku Sądu Okręgowego z dnia 30 lipca 2012r. wniosła E. C., zaskarżając wyrok w całości, podnosząc zarzuty tożsame z zarzutami, na których oparła odwołanie. Apelująca wyrokowi zarzuciła naruszenie art. 32 ust.1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, które to naruszenie mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy.

Wskazując na powyższy zarzut apelująca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i orzeczenie co do istoty sprawy, poprzez uwzględnienie odwołania odwołującej od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział I w P. z dnia 7 października 2011 roku.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja E. C. okazała się uzasadniona.

W pierwszej kolejności wskazania wymaga, iż rozważania zawarte w uzasadnieniu wyroku Sądu Okręgowego straciły znaczenie wobec treści wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 13 listopada 2012 roku, w sprawie K 2/12.

Trybunał Konstytucyjny rozpoznał wniosek Grupy Senatorów RP dotyczący uzyskania prawa do emerytury bez rozwiązania stosunku prac i orzekł, że:

art. 28 ustawy z 16 grudnia 2010 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw w związku z art. 103a ustawy z 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, dodanym przez art. 6 pkt 2 ustawy z 16 grudnia 2010 roku, w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 roku, bez konieczności rozwiązania stosunku pracy, jest niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa wynikającą z art. 2 Konstytucji.

Normę zakwestionowaną we wniosku Trybunał Konstytucyjny zrekonstruował w oparciu o art. 6 ustawy z 16 grudnia 2010 roku, na mocy którego ustawodawca dodał do ustawy o emeryturach i rentach z FUS art. 103a, zgodnie z którym prawo do emerytury ulega zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, oraz o art. 28 ustawy z 16 grudnia 2010 roku. Na jego podstawie nowy art. 103a ustawy o emeryturach i rentach z FUS znalazł zastosowanie do emerytur przyznanych przed dniem wejścia w życie tej ustawy, poczynając od 1 października 2011 roku.

Podstawowy problem w rozpatrywanej przez Trybunał sprawie dotyczył oceny tego, czy ustawodawca, rozciągając obowiązek rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą - jako warunek realizacji prawa do emerytury - na osoby, które skutecznie nabyły i zrealizowały to prawo w okresie od 8 stycznia 2009 roku do 31 grudnia 2010 roku, nie naruszył zasady zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa. W tym okresie bowiem treścią ryzyka emerytalnego było wyłącznie osiągnięcie wieku emerytalnego (i stażu ubezpieczeniowego), co znaczy, że realizacja świadczenia następowała niezależnie od dalszego zatrudnienia.

Zasada ochrony zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa, zgodnie z utrwalonym orzecnictwem Trybunału, związana jest z bezpieczeństwem prawnym jednostki. Przejawia się w takim stanowieniu i stosowaniu prawa przez państwo, by nie stawało się ono pułapką dla obywatela i by mógł on układać swoje sprawy w zaufaniu, że nie naraża się na skutki, których nie był w stanie przewidzieć w momencie podejmowania decyzji i działań oraz w przekonaniu, że jego działania będą także później uznawane przez porządek prawny.

Rozwiązanie przyjęte przez ustawodawcę w art. 28 ustawy z 16 grudnia 2010 roku spowodowało, że osoby, które skutecznie nabyły i zrealizowały prawo do emerytury w okresie od 8 stycznia 2009 roku do 31 grudnia 2010 roku zostały objęte nową, mniej korzystną dla nich treścią ryzyka emerytalnego. Aby emeryturę nadal pobierać po 1 października 2011 roku, musiały one rozwiązać stosunek pracy z dotychczasowym pracodawcą. W przeciwnym razie ich świadczenie emerytalne ulegało zawieszeniu. Oceniając sytuację tych osób z punktu widzenia zasady ochrony zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa, należy dojść do wniosku, że gdyby w momencie przechodzenia na emeryturę osoby te wiedziały, że będą musiały przerwać zatrudnienie, żeby uzyskać świadczenie emerytalne,

to ich decyzja być może byłaby inna, tzn. nie składałyby wniosku o ustalenie prawa do emerytury i kontynuowały zatrudnienie. Korzystniejsze byłoby bowiem dla nich osiągnięcie wysokiego dochodu ze stosunku pracy niż dużo mniejszej emerytury. Co więcej - późniejsze złożenie wniosku oznaczałoby wyższe świadczenie emerytalne. Treść ryzyka emerytalnego, w określeniu której ustawodawca ma swobodę, nie powinna być zmieniana w stosunku do osób, które już nabyły i zrealizowały prawo do emerytury.

Powyżej przedstawiona argumentacja stanowi przytoczenie uzasadnienia wyroku Trybunału Konstytucyjnego dostępnego na oficjalnej witrynie internetowej Trybunału Konstytucyjnego. Wyrok Trybunału Konstytucyjnego jest ostateczny a jego sentencja podlega ogłoszeniu w Dzienniku Ustaw, stosownie do art. 79 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym. Ogłoszenie nastąpiło 22 listopada 2012 roku (Dz. U. 2012 poz.1285).

Z chwilą ogłoszenia sentencji wyroku w Dzienniku Ustaw utracił moc art. 28 ustawy zmieniającej z 16 grudnia 2010 roku w zakresie, w jakim przewiduje stosowanie art. 103a ustawy o emeryturach i rentach z FUS do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 roku. Natomiast art. 103a powołanej ustawy pozostaje nadal w obrocie prawnym i znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury w momencie jego wejścia w życie i później, tj. od 1 stycznia 2011 roku.

Uwzględniając powyższe stwierdzić należy, iż odwołująca- E. C. nabyła prawo do emerytury od dnia 01.03.2009r., a zatem po 08 stycznia 2009r. i przed 1 stycznia 2011 roku.

W tym stanie rzeczy Sąd Apelacyjny na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok oraz poprzedzającą go decyzję i zobowiązał pozwanego do wypłaty wstrzymanej emerytury na rzecz odwołującej począwszy od 1 października 2011 roku.

/SSA Iwona Niewiadowska –Patzler/ /SSA Ewa Cyran/ /del.SSO Wiesława Stachowiak/